

Parter och domslut

Jan Sjunnesson

Parter

Tilltalad

JAN Claes Ivan Sjunnesson, 19580411-2075
c/o Moreira, Talavidsvägen 16, 439 62 Frillesås

Försvare

Ola Bengtsson
c/o Warfvinges väg 31, 112 51 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Ginger Johansson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 1005, 405 21 Göteborg

Domslut

Brott som Jan Sjunnesson döms för

Hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken, 2022-01-24, Sverige

Påföljd

Villkorlig dom
60 dagsböter om 220 kr (13 200 kr)

Brottsofferfond

Jan Sjunnesson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 121
432 23 Varberg

Besöksadress

Östra Långgatan 7
Varberg

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

0340-62 84 00

E-post

varbergs.tingsratt@dom.se

Webb

www.varbergstingsratt.domstol.se

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 1, 2022-08-24, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Jan Sjunnesson ska dömas för hets mot folkgrupp enligt 16 kap 8 § 1 st brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 HETS MOT FOLKGRUPP (5000-K145470-22)

Jan Sjunnesson har uttalat sig nedsättande om romer med syftning på etniskt ursprung. Han har på sitt Twitterkonto i en kommentar till en nyhetsartikel om åldringsrån lagt upp ett inlägg där han angett "En romsk specialitet". Meddelandet spreds genom att meddelandet legat öppet för envar att se samt genom att Jan Sjunnesson hade flera tusen följare till sitt Twitterkonto. Meddelandet lades upp den 24 januari 2022 från Kungsbacka eller annan plats, Sverige.

Jan Sjunnesson begick gärningen med uppsåt.

Domskäl

Jan Sjunnessons inställning m.m.

Jan Sjunnesson har förnekat brott. Han har medgett att han lagt upp det aktuella inlägget på Twitter men har invänt att det inte utgjort hets mot folkgrupp.

Jan Sjunnesson har, vid händelse av frikännande dom, begärt ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader för sin privata försvarare Ola Bengtsson med ett belopp om 8 303 kr, varav 6 642 kr avser arvode och 1 661 kr avser mervärdesskatt.

Utredningen

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat skärmbild av upplagt inlägg på Twitter och skärmbild av Jan Sjunnessons konto på Twitter (förundersökningsprotokollet s. 4).

Jan Sjunnesson har i förhör uppgett i huvudsak följande. Han twittrade ut det som åklagaren gjort gällande i januari för ett år sedan. Han ifrågasätter inte att det var den 24 januari 2022 som han lade ut inlägget. Hans uppsåt var inte brottsligt. Jan Sjunnesson har läst en bok av en professor om romer i Sverige och ett avsnitt handlade om åldringsbrott och romer. Man hade kartlagt brott mot äldre och en polis medgav att det var en överrepresentation av romer. När Jan Sjunnesson twittrade var hans tanke att upplysa om att han kände till detta. "Romsk specialitet" utgör ingen missaktning utan ett förtydligande av sakförhållanden som Jan Sjunnesson råkar känna till. Jan Sjunnesson skrev bara att det är en specialitet för romer och det betyder inte att alla romer i Sverige rånar äldre. Att påstå att något är en specialitet betyder bara att det är en högre förekomst. Jan Sjunnesson gjorde ett ganska neutralt sakpåstående om ett sakförhållande som man kan diskutera. Åklagaren har läst in ett uppsåt i inlägget som inte finns. Jan Sjunnesson har ingen uppfattning om hur många som tittat på inlägget. Jan Sjunnesson görs till gärningsman men det är egentligen åldringsrånarna som är gärningsmän. Det Jan Sjunnesson har skrivit har ingen verkshöjd.

Jan Sjunnesson ska dömas för hets mot folkgrupp

I målet är inledningsvis följande utrett genom den skriftliga bevisningen och Jan Sjunnessons egna uppgifter. Jan Sjunnesson publicerade den 24 januari 2022 ett inlägg på sitt konto på Twitter som innehöll en länk till en artikel med rubriken "Låtsades komma från polisen – rånade äldre i Malmö". Jan Sjunnesson skrev även i inlägget "En romsk specialitet". Av skärmbild på Jan Sjunnessons konto på Twitter framgår att Jan Sjunnesson den 9 februari 2022, när inlägget fortfarande fanns tillgängligt, hade cirka 18 000 följare till sitt konto.

Den som i ett uttalande eller i ett annat meddelande som sprids hotar eller uttrycker missaktning för en folkgrupp eller en annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck, döms för hets mot folkgrupp till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter (se 16 kap. 8 § brottsbalken).

Med missaktning avses förtal och smädelser men även andra kränkande omdömen, såsom förlöjliganden av den aktuella gruppen. Även indirekta uttryck för missaktning omfattas. Utanför det straffbara området faller meddelanden som kan ses som saklig kritik. Enligt förarbetena kommer straffansvar i fråga endast om det är fullt klart att gränsen för en saklig och vederhäftig diskussion om gruppen är överskriden. Eftersom straffbestämmelsen om hets mot folkgrupp innebär en begränsning av yttrandefriheten ska den tolkas restriktivt. Tolkningen ska även ske så att Europakonventionens krav uppfylls. Bedömningen av om ett visst meddelande utgör hets mot folkgrupp ska ske utifrån sammanhanget och motiven för gärningen. Innehållet måste, vid en objektiv bedömning, framstå som innefattande hot mot eller uttryck för missaktning för en sådan grupp som avses i bestämmelsen. Meddelandet ska bedömas med utgångspunkt i det budskap som det förmedlar snarare än genom en textkritisk granskning av de exakta ordalagen. Centralt för prövningen är hur en mottagare har haft anledning att uppfatta innehållet (se NJA 2020 s. 1083).

Ordalagen i det publicerade inlägget, det vill säga att Jan Sjunnesson skrivit "En romsk specialitet" sammantaget med att han länkade till en artikel med rubriken "Låtsades komma från polisen – rånade äldre i Malmö" kan inte förstås på annat sätt än att Jan Sjunnesson förmedlat ett nedsättande budskap om att romer i allmänhet är benägna att begå rån mot äldre. Inlägget gav uttryck för missaktning av gruppen romer och inbjöd inte till någon diskussion. Enligt tingsrättens bedömning var det fråga om ett kränkande värdeomdöme som helt klart översteg gränsen för saklig kritik och debatt. Det är därmed utrett att Jan Sjunnesson uttryckt missaktning för en grupp personer med syftning på etniskt ursprung. Genom att lägga ut inlägget på Twitter, med risk för spridning, gjorde Jan Sjunnesson inlägget tillgängligt för en obestämd krets personer.

Med hänsyn till omständigheterna är det vidare utrett att Jan Sjunnesson haft uppsåt till gärningen. Gärningen är inte att bedöma som ringa. Jan Sjunnesson ska därför dömas till hets mot folkgrupp i enlighet med åtalet.

Påföljden ska bestämmas till villkorlig dom och dagsböter

Straffvärdet för gärningen motsvarar två månaders fängelse. Varken brottets art eller straffvärde talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Påföljden ska därför bestämmas till villkorlig dom i förening med 60 dagsböter. Dagsbotsbeloppets storlek ska, med beaktande av Jan Sjunnessons ekonomiska förhållanden, bestämmas till 220 kr.

Avgift till brottsofferfonden

Eftersom Jan Sjunneson döms för brott som har fängelse i straffskalan ska han betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Josefin Henningsson

Rätten

Tingsfiskalen Josefin Henningsson samt nämndemän.

Digitalt signerad av tingsfiskalen Josefin Henningsson

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Varbergs tingsrätt senast den 5 april 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Varbergs tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Varbergs tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Varbergs tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Varbergs tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Varbergs tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.